

Lotsplatsen på Ramnö

Vi närmar oss nu de norra Väderöarna.

Väderöarna kan indelas i två grupper, Söröarna och Nordöarna. Gränsen går genom en ö som då kallas Mittskär.

Söröarne har Hamnerö som huvudö. Väderöbod som ligger intill var bebodd 1867-1965. Från utkiken på Storö ser man boden eller det kistliknande berget som givit ön dess namn. Vi kommer att passera där strax.

Nordöarne domineras av Storö. Det var den ön som var drägligast att bo på och den blev därför befolkad. Storö och Ramnö hänger ihop sedan man på 40-talet fyllde ut sundet mellan öarna. På Ramnö står lotsutkiken.

Väderöarna är den blåsigaste platsen på svenska västkusten. SMHI rapporterar vindstyrkan varje timme och det är lätt att konstatera att det alltid blåser mer här än vid exempelvis Måseskär eller Nordkoster. Vid sydvästlig vind, som är den vanligaste vindriktningen, finns ingenting som tar emot. Vinden, vågorna och strömmen sätter fart ute på Skagerack och smiter mellan Danmark och Norge rakt på Väderöarna. Den jutska strömmen är en bidragande orsak till att det skedde så många förlisningar med fartyg tidigare så det var nödvändigt att till slut inrätta en lotsstation här.

På Väderöarna har funnits lotsar, eller ledsagare, kända män, sedan 1600-talet.

1754 inrättade myndigheterna en statlig lotsplats och två av flottan indelta båtsmän som bodde på ön utnämndes till lotsar. Tiden runt första världskriget var en storhetstid i lotsplatsens historia. Det var mycket trafik och många lotsningar.

1916 bodde på Storö 33 personer. Lotsverket höll med lärarinna då det fanns minst 7 barn i småskoleålder.

Lotsutkik har troligen funnits på Väderöarna i någon form sedan 1700-talet. Lotsutkiken har förändrats under perioden och 1930 började man bygga torn på utkiken för att kunna få bättre sikt. För att forsla upp byggnadsmaterialet till tornet byggde man en temporär linbana som drevs av en råoljemotor.

Den ideella föreningen "Väderöarnas lotsutkik" bildades för några år sedan och har övertagit ansvaret för utkiken och restaurerat den tillbaka till 1930-tal. Den är numera också öppen för alla och under juli månad har föreningen en bemanning med speciella värdar som guider.

Lotsutkiken på Ramnö är ett unikt minnesmärke över lots- och sjöfartsepoken på Väderöarna och är en viktig del av kulturarvet i Sverige. Utkiken ingår i ett sammanhängande band av byggnader som uppförts på kustens yttersta och tidigare bemannade utposter, som under hundratals år spelat så stor roll för fiske och sjöfart i Skagerrak. Länken består från söder till norr av Vinga med fyr och båk, Pater Noster med fyr, Måseskär med fyr och sjömärke, Hållö med fyr, Väderöarna med lotsutkik samt Ursholmens och Nordkosters fyrbyggnader.

När vi passerar in genom sundet kommer vi att se bebyggelsen på Storö och Ramnö. Alla hus ägs av Statens Fastighetsverk som också äger samtliga öar i den norra ögruppen. Husen hyrs sedan lotsplatsen lades ner av lotsfamiljerna. Här finns också sedan 10 år ett värdshus, öppet året runt. Vårdshuset har 11 rum, restaurang med fullständiga rättigheter, bastu, badtunnor och här finns sommartid även ett café. I den gamla lotshamnen ligger man säkert med sin egen fritidsbåt och hamnen är bemannad under hela året. Sommartid tar Statens Fastighetsverk ut en hamnavgift.

Vill ni besöka Storö/Ramnö kan ni resa med oss, vi kör expresslinje Fjällbacka-Storö hela året.